

Schapen maaien het gras in Eefde

Vanaf half mei kunt u ze spotten op gemeentelijke gazons en bermen in Eefde: Poll Dorset-schapen. De kudde van Schapenservice Hurby uit Eefde maakt tussen mei en oktober drie keer een 'graasronde' langs aangewezen locaties. Daar houden ze grassen, kruiden en andere planten kort en vervangen zo het maaierwerk met machines.

De schapen geven het dorp een rustgevende aanblik, maar ondertussen zijn ze hard aan het werk. Tijdens hun trektocht verspreiden ze namelijk zaden, vruchten en plantdelen en zorgen zo voor een rijke vegetatie. De dieren komen daarbij ook op plekken die machinaal lastig te bereiken zijn. Om deze en nog veel meer redenen heeft de gemeente gekozen voor deze pilot met duurzame grasmaaiers.

Schapenbegrazing is maaien én verrijken

Eigenaar en herder Herbert Nijkamp is letterlijk opgegroeid tussen de schapen en kent de effecten op de dorps- en stadsnatuur op zijn duimpje. "Begrazing door schapen heeft echt voordelen ten opzichte van grasmaaiers: minder geluidsoverlast, het is natuurlijker, ecologisch en milieuvriendelijker", somt Herbert op. "Doordat schapen korter afmaaien dan een machine, krijgt de bodem meer licht en ruimte. Schapen verplaatsen zaden die in hun hoeven, wol en mest gaan zitten. Het groen wordt gevarieerder wanneer het wordt begrast." Maar waarom schapen? Een schaap is - in tegenstelling tot veel andere grazers - een gemakkelijke eter. "Ze eten zelfs brandnetels als de brand eruit is aan het einde van het seizoen." Uitzonderingen zijn er ook. "Ze eten geen jakobskruid en distels. Verder moeten ze van taxus afblijven, dat is giftig voor de dieren."

"Ze eten zelfs brandnetels als de brand eruit is aan het einde van het seizoen."

Aantrekkelijk

Meer grassoorten, kruiden en bloemen maken de bermen en gazons worden op termijn gevarieerder en aantrekkelijker. Voor mensen, maar ook voor vliners, bijen, andere insecten en daarmee uiteindelijk ook voor vogels en kleine zoogdieren. Wat gaan voorbijgangers er op korte termijn al van merken? In de eerste plaats zorgt de grazende kudde voor een ander dorpsaanzicht. Verder wordt het gras op korte termijn wat ruwer en ongelijkmatiger. Maaimachines zijn precies afgesteld en schapen zijn minder precies. Ook kan het zijn dat het gras een periode iets hoger staat dan bewoners gewend zijn. De schapen zijn dan

onderweg. Om dit ook aan passanten uit te leggen plaatsen we herkenbare bordjes.

De ecologische effecten van schapenbegrazing zijn niet onmiddellijk zichtbaar. Het kan een of twee seizoenen duren voordat zaden daadwerkelijk de ruimte krijgen en ontkiemen. De snelheid van dit resultaat is ook afhankelijk van de weersomstandigheden.

Schapen verbinden mensen

Herbert heeft veel plezier in de sociale kant van zijn werk. "Zo'n kudde is een leuk gezicht, het verbindt mensen zelfs met elkaar." Mensen komen graag kijken en gaan met hem en met elkaar over de schapen in gesprek. En hij vertelt er graag over, het is immers een deel van zijn leven. De ouders van Herbert hadden een melkveebedrijf met schapen en toen hij drie was kreeg hij zelfs al een eerste lammetje. De herder werkte in een dierentuin, molk waterbuffels en is schapenverzorger en -scheerder. Dat laatste doet hij nog, maar sinds 2013 biedt hij ook zijn kudde aan als 'natuurlijke grasmaaier'.

Verplaatsen

Vriendin Janny helpt haar vriend in haar vrije tijd regelmatig met de kudde. Zelfs kleuter Keano gaat mee en loopt het liefst voorop als een deel van de kudde wordt verplaatst. Verplaatsen gebeurt zoveel mogelijk lopend. En om overlast zoveel mogelijk te beperken doet Herbert dat 's ochtends zo vroeg mogelijk. Bij grote afstanden wordt de familie opgetrommeld: één voor, één achter en een kar achteraan mocht een dier onderweg uitvallen. "Schapen kunnen goed en snel lopen. Maar ze beginnen soms met te veel energie aan een wandeling na een tijdje in de wei."

In Eefde leggen de schapen - ooiën én lammeren - kleinere afstanden af. Vervolgens staan ze ongeveer 24 uur op een plaats die wordt afgezet met tijdelijke rasters. Daarbij is het belangrijk om te weten dat ze onder stroom staan "om de schapen binnen en honden buiten te houden". Even oppassen dus. Op de afrastering hangen bordjes met het telefoonnummer van de herder, mocht een voorbijganger iets opvallen. Mogen de schapen overigens gevoerd worden? Herbert heeft er geen problemen mee, toch is het verstandig dit vooraf bij hem te melden.

Poll Dorset

Herbert heeft 120 ooiën, 90 lammeren en 30 rammen. "Het is een mengelmoes, omdat ik op zoek was naar het ideale ras". Dat heeft hij gevonden: de Poll Dorset uit Engeland. Herbert: "Deze schapen kunnen zowel op grond met weinig voeding worden ingezet als in het weiland. De dieren staan het hele jaar buiten; in het najaar en in de winter bemesten ze het land. Ze staan bekend als rustig en relaxed." Een belangrijke eigenschap voor dieren in de dorps- en stadsnatuur. "Sommige rassen zijn heel mooi, maar angstig en teruggetrokken. Die vind ik vooral mooi bij iemand anders in de wei".

Waar kunt u de schapen zien?

De schapen beginnen half mei aan hun tour. Wilt u weten waar u schapen zoal grazen in Eefde? Op www.circulus-berkel.nl/wijgrazeninlochem vindt u de actuele 'begrazingskaart'.

Meldingen of vragen?

Meer informatie leest u op bovenstaande site, u vindt daar ook interessante weblinks.

- Heeft u een praktische vraag of wilt u meer weten over de schapen? U kunt ze altijd stellen aan de schaapsheerder. Hij is er voor de schapen, maar ook voor u.
- Ziet u iets opvallends bij de kudde? Dan kunt u altijd bellen met schaapsheerder Herbert Nijkamp: **06-23719068**. U vindt zijn nummer ook op de bordjes aan de afrastering.
- Heeft u vragen over de aanpak of bijvoorbeeld het overige maaierwerk in de gemeente? Neem dan contact op met Circulus-Berkel BuitenRuimte via www.circulus-berkel.nl/contact. De collega's van het KlantenContact-Centrum zorgen ervoor dat uw vraag bij de juiste collega terecht komt.

circulus-berkel
buitenruimte